

Роль транснаціональних банків у формуванні ринку банківських послуг ЄС

Король М.М.

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародних економічних відносин
Ужгородського національного університету

Носа А.М.

магістрант
Ужгородського національного університету

У статті проаналізовано поняття транснаціонального банку як основного суб'єкта міжнародної банківської сфери, досліджено діяльність транснаціональних банків Європейського Союзу в умовах глобалізації та транснаціоналізації світової економіки, проаналізовано ефективність функціонування транснаціональних банків Європейського Союзу для світової економіки. Розглянуто найбільші транснаціональні банки Європейського Союзу та їхню роль у процесі глобалізації та транснаціоналізації світової економіки.

Ключові слова: транснаціональний банк, Європейський Союз, Європейський центральний банк, глобалізація, транснаціоналізація, міжнародна банківська сфера.

Король М.М., Носа А.М. РОЛЬ ТРАНСНАЦИОНАЛЬНЫХ БАНКОВ В ФОРМИРОВАНИИ РЫНКА БАНКОВСКИХ УСЛУГ ЕС

В статье проанализировано понятие транснационального банка как основного субъекта международной банковской сферы, исследована деятельность транснациональных банков Европейского Союза в условиях глобализации и транснационализации мировой экономики, проанализирована эффективность функционирования транснациональных банков Европейского Союза для мировой экономики. Рассмотрены крупнейшие транснациональные банки Европейского Союза и их роль в процессе глобализации и транснационализации мировой экономики.

Ключевые слова: транснациональный банк, Европейский Союз, Европейский центральный банк, глобализация, транснационализация, международная банковская сфера.

Korol M.M., Nosa A.M. THE ROLE OF TRANSNATIONAL BANKS IN THE FORMATION OF THE EU BANKING SERVICES MARKET

The paper is dedicated to the study of the concept of a transnational bank as the main subject of the international banking system, to the activity of transnational banks of the European Union in the conditions of globalization and transnationalization of the world economy, analysis of the efficiency of functioning of transnational banks of the European Union for the world economy. Also, the largest multinational banks of the European Union and their role in the process of globalization and transnationalization of the world economy are considered in the article.

Keywords: transnational bank, European Union, European Central Bank, Globalization, Transnationalization, International Banking.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Світова економіка XXI ст. характеризується швидкими темпами розвитку внаслідок постійної глобалізації та траснаціоналізації господарського життя. Сьогодні ці процеси активно проявляються і в міжнародній банківській сфері, результатом чого було виникнення та динамічний розвиток транснаціональних банків, які стали лідерами та основними акторами міжнародних кредитно-грошових відносин.

Активна інтеграція та взаємодія національних банківських систем усіх країн світу, у тому

числі країн Європейського Союзу, призвели до того, що вони все більше залежать від умов зовнішнього середовища та ситуації в міжнародних економічних відносинах.

Саме завдяки цим процесам транснаціональні банки досягли такого високого рівня розвитку та швидкого зростання і сьогодні мають змогу активно проводити величезні за масштабами та обсягами фінансово-кредитні операції на території майже всіх країн світу, включаючи і країни Європейського Союзу.

Отже, функціонування транснаціональних банків є важливим елементом господарського

життя країн Європейського Союзу як на національному, так і на міжнародному рівні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідження ролі транснаціональних банків як основних суб'єктів міжнародної банківської сфери можна знайти у працях як вітчизняних, так і зарубіжних учених. Наприклад, серед вітчизняних науковців, які активно досліджували особливості діяльності транснаціональних банків на ринку фінансових послуг ЄС, можна відзначити таких, як А.В. Кулай, О.В. Момот, Р.А. Запотична, В. Мусієць, В. Шенаєв, О.В. Сагач, К.В. Юденкова та ін. До зарубіжних учених, які досліджували діяльність транснаціональних банків у країнах ЄС, належать В. Кочетков, М. Кириченко, В. Беккер, С. Классенс, Т. Альтман, К. Ліухто, Н. ван Хорнін, К. Мєро. Також результати та загальна інформація щодо діяльності транснаціональних банків в країнах ЄС висвітлюються у щорічних наукових публікаціях таких міжнародних організацій, як ОЕСР, Світовий банк, МВФ.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Невирішеними є питання впливу процесів глобалізації та транснаціоналізації на банківські системи країн Європейського Союзу та дослідження ефективності функціонування транснаціональних банків у країнах ЄС загалом.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є аналіз особливостей діяльності транснаціональних банків як основних суб'єктів банківських систем країн Європейського Союзу та дослідження ролі транснаціональних банків у формуванні ринку банківських послуг ЄС в умовах глобалізації та транснаціоналізації світової економіки. Для досягнення зазначеної мети були поставлені такі завдання:

1) визначення поняття транснаціонального банку та його ролі в сучасній міжнародній банківській системі;

2) аналіз особливостей та ефективності функціонування транснаціональних банків у країнах ЄС в умовах глобалізації та транснаціоналізації світової економіки;

3) дослідження ролі та впливу транснаціональних банків на формування ринку банківських послуг ЄС в умовах динамічного розвитку міжнародної банківської сфери.

Виклад основного матеріалу дослідження. Інтернаціоналізація та транснаціоналізація господарського життя, а також жорстка конкуренція у міжнародній банківській сфері призвели до того, що існуючі американські банки почали розширювати свою іноземну діяльність і, таким чином, проникати в

Європу. Європейські банки у цей період перебували ще на етапі зародження і становлення, а їхня діяльність була зосереджена на внутрішніх ринках, їх освоєнні та інтеграції в них. Виходити на зарубіжні ринки банки Європи почали вже з другої половини 60-х років ХХ ст. І саме у цей період транснаціональні банки в стали головними учасниками світового фінансового ринку. У 70-х роках минулого століття банки провідних фінансових центрів (Західної Європи, США та Японії) почали інтенсивно освоювати зарубіжні ринки і створювати широку зарубіжну банківську мережу.

Внаслідок фінансової та валютної інтеграції країн – членів Європейського Союзу і введення єдиної європейської валюти структура банківської системи і взаєморозрахунків країн ЄС змінилася, що, своєю чергою, призвело до виникнення необхідності реформування не тільки регіональної, а й глобальної банківської системи щодо нової форми об'єднання економік країн – членів ЄС. Економічна інтеграція посилила концентрацію і централізацію банківського капіталу як усередині окремих європейських країн, так і на міжнародному рівні.

Створення Європейського валютного союзу (ЄВС) і запровадження єдиної валюти країн – членів ЄС докорінно змінили європейську грошову та валютну систему, підвищили рівень залежності країн – членів ЄС один від одного, а також унеможливили подолання валютної роздробленості в Європі [13, с. 21].

Існує багато визначень поняття транснаціонального банку, але найбільш поширеним є визначення Організації Об'єднаних Націй, відповідно до якого транснаціональний банк являє собою великий універсальний банк, що виконує посередницьку роль в обігу позичкового капіталу, має мережу закордонних підприємств, здійснює за підтримки держави контроль над валютними і кредитними операціями [8, с. 243; 11].

Згідно з методикою ООН, транснаціональними вважаються банки з обсягом активів не менше 2 млрд. дол. і власною мережею філій (не менше ніж у п'яти іноземних державах). Їхня діяльність характеризується високою питомою вагою міжнародних операцій (більше 50%), глобалізацією у географічному плані та універсальністю послуг [11].

Сьогодні європейським банкам належать лідируючі позиції в міжнародній банківській сфері.

У табл. 1 наведено рейтинг найбільших транснаціональних банків світу за обсягами активів у 2018 р. Як можна побачити, до 10 най-

Таблиця 1

Рейтинг найбільших транснаціональних банків світу за обсягами активів у 2018 р.

Місце у рейтингу	Назва банку	Країна	Активи (млрд. дол.)
1	Industrial and Commercial Bank of China (ICBC)	Китай	4 210.9
2	China Construction Bank	Китай	3 631.6
3	Agricultural Bank of China	Китай	3 439.3
4	Bank of China LTD	Китай	3 204.2
5	HSBC Holdings PLC	Великобританія	2 652.1
6	JPMorgan Chase	США	2 609.8
7	BNP Paribas	Франція	2 353.9
8	Bank of America	США	2 328.5
9	Credit Agricole S.A.	Франція	2 123.25
10	Wells Fargo	США	1 915.4

Джерело: розроблено автором на основі [1]

Таблиця 2

Рейтинг найбільших транснаціональних банків Європейського Союзу в 2018 р.

Місце в рейтингу	Назва банку	Країна	Ринкова капіталізація (млрд. євро)
1	HSBC Holdings PLC	Великобританія	194.07
2	Banco Santander	Іспанія	86.79
3	BNP Paribas	Франція	77.44
4	Lloyds Banking Group	Великобританія	60.58
5	UBS	Швейцарія	58.66
6	ING Group	Нідерланди	57.97
7	Intesa Sanpaolo	Італія	51.96
8	Barclays	Великобританія	45.68
9	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria	Іспанія	45.53
10	Royal Bank of Scotland Group	Великобританія	44.54

Джерело: розроблено автором на основі [3]

більших транснаціональних банків світу входять три європейські банки (HSBC Holdings PLC, BNP Paribas, Credit Agricole S.A.), два з яких належать Франції, а один – Великобританії.

Варто відзначити, що на початок XXI ст. серед 847 банків світу з балансовою вартістю понад 100 млрд. дол. більше половини – європейські банки [7, с. 111].

Відповідно до даних SNL Financial та Accuity, серед 50 найпотужніших транснаціональних банків у світі за обсягом активів більше половини (21 банк) належить країнам Європейського Союзу. Зокрема, до цих банків належать: HSBC Holdings (Великобританія), Credit Agricole Group (Франція), BNP Paribas (Франція), Deutsche Bank (Німеччина), Barclays PLC (Великобританія), Royal Bank of Scotland Group (Об'єднане Королівство), Societe Generale (Франція).

У табл. 2 наведено рейтинг найбільших транснаціональних банків Європейського Союзу за

рівнем їх ринкової капіталізації в 2018 р. Перше місце у цьому рейтингу посідає банк Великобританії HSBC Holdings PLC із ринковою капіталізацією 194,07 млрд. євро. З-поміж 10 найбільших транснаціональних банків ЄС чотири банки належать Великобританії, що робить цю країну лідером в європейській банківській сфері.

Важливим є те, що єдиний ринок банківських послуг Європейського Союзу базується на принципах, установлених первинним правом ЄС. До цих принципів належать:

- принцип гармонізації банківського законодавства ЄС (на рівні ЄС установлюються мінімальні базові правила, які мають стати частиною законодавства кожної країни ЄС);
- принцип єдиної банківської ліцензії (кредитна установа, яка отримала банківську ліцензію на території однієї з держав ЄС, має право здійснювати банківську діяльність на території інших країн – членів ЄС. Єдина ліцензія включає 14 видів банківських послуг);

- принцип взаємовизнання національних систем пруденційного нагляду за банківською діяльністю (мінімальна гармонізація законодавства, що регулює банківську діяльність, є підставою взаємовизнання національних систем пруденційного банківського нагляду та встановлення взаємодовіри між компетентними національними органами банківського нагляду щодо адекватності пруденційного банківського нагляду за роботою кредитних установ у державі її заснування. Створено рівні можливості для банків, які були засновані в країнах ЄС);

- принцип здійснення нагляду державою заснування: компетентні органи банківського нагляду держави реєстрації зобов'язані здійснювати нагляд за банками, що отримали банківську ліцензію у цій країні, під час здійснення кредитними установами своєї діяльності за межами держави заснування [5, с. 30].

Особливістю європейських банківських систем є їх дворівнева побудова, яка передбачає функціонування центрального банку на першому рівні і комерційних банків на другому рівні. Також для дворівневих європейських банківських систем характерним є розділення функцій центрального банку та всіх інших банків, контроль із боку центрального банку та інших державних органів за діяльністю банківських установ.

Проте разом зі значними подібностями банківських систем країн Європейського Союзу внаслідок інтеграційних процесів кожна країна – член ЄС має певні особливості характеру та умов функціонування банківських систем.

На сучасному етапі розвитку світового господарства для суб'єктів ринку фінансових послуг характерним є високий рівень конкуренції, що значно посилює позиції транснаціональних банків у міжнародній банківській сфері. Це відбувається за рахунок переваг транснаціональних банків у обсягах активів та економічно вигідному становищі щодо розміщення своїх дочірніх установ та їх філій у багатьох країнах із різним рівнем економічних ризиків [7, с. 113].

У цьому контексті важливу роль відіграють злиття і поглинання банків, які ведуть до утворення глобальних банківських монополій.

У табл. 3 наведено найбільші злиття європейських банків на початку XXI ст. Можна зробити висновок, що найбільшим злиттям банків Європи стало злиття банків Deutsche Bank та Bankers Trust, у результаті якого утворився величезний транснаціональний банк Deutsche Bank з активами 735 808 млрд. дол. За такою ж схемою об'єдналися банки BNP та Paribas, які разом утворили транснаціональний банк під назвою BNP Paribas із сукупними активами 692 713 млрд. дол. [7, с. 113].

Наслідком інтеграційних процесів усередині ЄС стало створення Європейської системи центральних банків (ЄСЦБ), заснування Європейського центрального банку (ЄЦБ) та інших фінансових інституцій, які надали належні умови для функціонування спільного товарного ринку в ЄС.

Європейська система центральних банків (ЄСЦБ) являє собою систему, до складу якої входять Європейський центральний банк та центральні банки країн ЄС, першочерговою метою створення якої є забезпечення стабільності цін [6, с. 78].

Головним елементом Європейської системи центральних банків є Європейський центральний банк, до основних завдань якого належать:

- формування і реалізація грошово-кредитної політики в зоні євро;
- проведення операцій з іноземною валютою;
- управління офіційними іноземними резервами країн зони євро (управління портфелем);
- забезпечення безперебійної роботи платіжних систем [13, с. 119].

У контексті регулювання та нагляду за діяльністю банків країн – членів ЄС велику роль відіграє Європейська система фінансового нагляду (англ. the European System of

Таблиця 3

Найбільші злиття європейських банків на початку XXI ст.

Учасники злиття	Назва об'єднаної структури	Активи учасників злиття, млрд. дол. США
Deutsche Bank, Bankers Trust	Deutsche Bank	735 808
BNP, Paribas	BNP Paribas	692 713
Swiss Bank, Union Bank of Switzerland	United Bank of Switzerland	687 316
Hypo-Bank, Vereinsbank	Hypo-Vereinsbank	541 032

Джерело: розроблено автором на основі [9, с. 101]

Financial Supervisor, далі – ESFS), що була запроваджена в ЄС у 2011 р. у відповідь на фінансову кризу 2007–2008 рр. і до складу якої входять такі інституції, як Європейське управління із цінних паперів та ринків, Європейська організація зі страхування та пенсійного забезпечення, Європейське банківське управління, а також Європейська рада із системних ризиків.

Таким чином, створення єдиного наглядового органу є надзвичайно важливим кроком на шляху до подальшої інтеграції країн – членів ЄС та створення Європейського банківського союзу.

Важливу роль у функціонуванні банківської системи Європейського Союзу відіграють системно важливі транснаціональні банки ЄС.

У табл. 4 наведено рейтинг системно важливих транснаціональних банків Європейського Союзу в 2018 р. Як можна побачити з даної таблиці, до системно важливих транснаціональних банків ЄС належать чотири банки Великобританії, чотири банки Франції, та по одному банку Німеччини, Іспанії, Італії, Нідерландів та Швеції.

Висновки з цього дослідження. Підсумовуючи, можна зробити висновок, що економічна інтеграція посилила концентрацію і централізацію банківського капіталу як усередині окремих європейських країн, так і на міжнародному рівні, а транснаціональні банки Європейського Союзу сьогодні відіграють надзвичайно важливу роль у міжнародній банківській сфері світу загалом.

Про значення європейських транснаціональних банків свідчить той факт, що до

десятки найбільших транснаціональних банків світу входять три європейські банки (HSBC Holdings PLC, BNP Paribas, Credit Agricole S.A.), два з яких належать Франції, а один – Великобританії.

Єдиний ринок банківських послуг Європейського Союзу базується на принципах гармонізації банківського законодавства ЄС, єдиної банківської ліцензії, взаємовизнання національних систем пруденційного нагляду за банківською діяльністю, здійснення нагляду державою заснування.

Для європейських банківських систем характерною є дворівнева побудова, відповідно до якої на першому рівні функціонує центральний банк на, а на другому – комерційні банки.

Важливу роль у європейській банківській сфері відіграють злиття і поглинання банків, наслідком яких є створення глобальних банківських монополій. Зокрема, у результаті таких злиттів було утворено величезний транснаціональний банк Deutsche Bank з активами 735 808 млрд. дол., BNP Paribas із сукупними активами 692 713 млрд. дол., United Bank of Switzerland із сукупними активами 687 316 млрд. дол. та Нуро-Vereinsbank із сукупними активами 541 032 млрд. дол.

У контексті регулювання та нагляду за банківською системою ЄС основна роль належить Європейській системі центральних банків, що включає Європейський центральний банк та банки країн ЄС, а створення єдиного наглядового органу у формі Європейської системи фінансового нагляду є важливим кроком на шляху до подальшої інтеграції країн – членів ЄС та створення Європейського банківського союзу.

Таблиця 4

Рейтинг системно важливих транснаціональних банків Європейського Союзу в 2018 р.

№	Назва банку	Буфер капіталу	Країна походження
1	BNP Paribas	2,0%	Франція
2	Deutsche Bank	2,0%	Німеччина
3	HSBC	2,0%	Великобританія
4	Barclays	1,5%	Великобританія
5	Groupe BPCE	1,0%	Франція
6	Groupe Crédit Agricole	1,0%	Франція
7	ING Bank	1,0%	Нідерланди
8	Nordea	1,0%	Швеція
9	Royal Bank of Scotland	1,0%	Великобританія
10	Santander	1,0%	Іспанія
11	Société Générale	1,0%	Франція
12	Standard Chartered	1,0%	Великобританія
13	Unicredit Group	1,0%	Італія

Джерело: розроблено автором на основі [2]

ЛІТЕРАТУРА:

1. Forbes Global 2000: The World's Largest Banks In 2018 And Why They Still Rule The World. URL: <https://www.forbes.com/sites/antoinagara/2018/06/06/forbes-global-2000-the-worlds-largest-banks/#87c622175a9e>.
2. Global Systemically Important Banks in Europe / Directorate-general for internal policies economic governance support unit. 2017. URL: http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/574406/IPOL_BRI%282016%29574406_EN.pdf.
3. The Statistics Portal. URL: <https://www.statista.com/statistics/382818/leading-banks-in-europe-by-market-capitalization/>.
4. Вальчук К.М. Механізм фінансового контролю Євросоюзу. Банківське та фінансове право. 2016. № 1. С. 180–184.
5. Гойванюк М.П. Досвід регулювання банківської діяльності в країнах ЄС. Фінанси, облік та аудит. 2012. № 19. С. 30–39.
6. Колодізев О.М., Колесніченко В.Ф. Гроші і кредит: підручник. Київ: Знання, 2010. 613 с.
7. Кулай А.В. Роль транснаціональних банків у формуванні ринку банківських послуг ЄС. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». 2014. № 11. С. 105–121.
8. Міжнародні фінанси: навч. посіб. / О.М. Мозговий, Т.Є. Оболенська, Т.В. Мусієць. Київ: КНЕУ, 2005. 557 с.
9. Мусієць Т.В., Оглобля Я.О. Регулювання діяльності транснаціональних банків в умовах глобальної фінансової нестабільності. 2017. С. 256.
10. Офіційний сайт Європейського центрального банку. URL: <https://www.ecb.europa.eu/stats/html/index.en.html>.
11. Офіційний сайт Організації Об'єднаних Націй. URL: <http://www.un.org/en/index.html>.
12. Офіційний сайт Світового банку. URL: <https://data.worldbank.org/>.
13. Менеджмент європейської економічної інтеграції / С.М. Писаренко, Н.В. Горін, Л.А. Українець. Київ: Знання, 2012. 373 с.
14. Чуб О.О. Банки в глобальній економіці. Київ: КНЕУ, 2009. 340 с.

REFERENCES:

1. Forbes Global 2000: The Worlds Largest Banks In 2018 And Why They Still Rule The World [Elektronnyi resurs]. – 2018. – Rezhym dostupu do resursu: <https://www.forbes.com/sites/antoinagara/2018/06/06/forbes-global-2000-the-worlds-largest-banks/#87c622175a9e>.
2. Global Systemically Important Banks in Europe [Elektronnyi resurs] // Directorate-general for internal policies economic governance support unit. – 2017. – Rezhym dostupu do resursu: http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2016/574406/IPOL_BRI%282016%29574406_EN.pdf.
3. The Statistics Portal [Elektronnyi resurs]. – 2018. – Rezhym dostupu do resursu: <https://www.statista.com/statistics/382818/leading-banks-in-europe-by-market-capitalization/>.
4. Valchuk K. M. Mekhanizm finansovoho kontroliu Yevrosoiuzu / K. M. Valchuk. // Bankivske ta finansove pravo. – 2016. – #1. – S. 180–184.
5. Hoivaniuk M. P. Dosvid rehuliuвання bankivskoi diialnosti v krainakh YeS / M. P. Hoivaniuk. // Finansy, oblik ta audyt. – 2012. – #19. – S. 30–39.
6. Kolodiziev O. M. Hroshi i kredyt – pidruchnyk / O. M. Kolodiziev, V. F. Kolesnichenko. – Kyiv: Znannia, 2010. – 613 s.
7. Kulai A. V. Rol transnatsionalnykh bankiv u formuvanni rynku bankivskykh posluh YeS / A. V. Kulai. // Zbirnyk naukovykh prats "Ekonomiczni nauky". – Seriya "Oblik i finansy". – 2014. – #11. – S. 105–121.
8. Mozghovyi O. M. Mizhnarodni finansy. Navchalnyi posibnyk / O. M. Mozghovyi, T. Ye. Obolenska, T. V. Musiiets. – Kyiv: KNEU, 2005. – 557 s.
9. Musiiets T. V. Rehuliuвання diialnosti transnatsionalnykh bankiv v umovakh hlobalnoi finansovoi nestabilnosti / T. V. Musiiets, Ya. O. Ohloblia. – 2017. – S. 256.
10. Ofitsiynyi sait Yevropeiskoho Tsentralnogo Banku [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu do resursu: <https://www.ecb.europa.eu/stats/html/index.en.html>
11. Ofitsiynyi sait Orhanizatsii Obiednanykh Natsii [Elektronnyi resurs] – Rezhym dostupu do resursu: <http://www.un.org/en/index.html>
12. Ofitsiynyi sait Svitovoho Banku [Elektronnyi resurs]. – 2018. – Rezhym dostupu do resursu: <https://data.worldbank.org/>.
13. Pysarenko S. M. Menedzhment yevropeiskoi ekonomichnoi intehtratsii / S. M. Pysarenko, N. V. Horin, L. A. Ukrainets. – Kyiv: Znannia, 2012. – 373 s.
14. Chub O. O. Banky v hlobalnii ekonomitsi / O. O. Chub. – Kyiv: KNEU, 2009. – 340 s.

The role of transnational banks in the formation of the EU banking services market

Korol M.M.

Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor of the Department of International Economic Relations,
Uzhhorod National University

Nosa A.M.

Master Degree Seeking Applicant
of the Faculty of International Economic Relations,
Uzhhorod National University

Active integration and interaction of the national banking systems of all countries of the world, including the countries of the European Union, led to the fact that they are increasingly dependent on the environment and the situation in international economic relations. As a result of these processes transnational banks have achieved such a high level of development and rapid growth, and today they are able to actively carry out huge financial and credit operations on the territory of almost all countries of the world, including the countries of the European Union.

The creation of the European Monetary Union (EMU) and the introduction of a single currency of the EU Member States radically changed the European financial and monetary system, increased the degree of dependence of the EU member states from each other, and also made it impossible to overcome currency fragmentation in Europe.

According to the UN methodology, banks with assets of at least \$2 billion and their own network of affiliates (not less than in 5 foreign countries) are considered to be transnational banks. Their activities are characterized by a high proportion of international transactions (more than 50%), geographic globalization and the universality of services.

Today European transnational banks play a very important role in the international banking system. For example, the top 10 transnational banks in the world include 3 European banks (HSBC Holdings PLC, BNP Paribas, Credit Agricole S.A.), 2 of which are French, and 1 are British.

According to SNL Financial and Accuity, among the 50 most powerful transnational banks in the world, more than the half (21 banks) are in the European Union. In particular, these banks include HSBC Holdings (UK), Credit Agricole Group (France), BNP Paribas (France), Deutsche Bank (Germany), Barclays PLC (Great Britain), Royal Bank of Scotland Group (United Kingdom), Societe Generale (France).

The single market for banking services of the European Union is based on the following principles: the principle of harmonization of banking legislation of the EU, the principle of a unified banking license, the principle of mutual recognition of national systems of prudential supervision of banking activities, the principle of state supervision of the establishment.

Mergers and acquisitions of banks, which lead to the creation of global banking monopolies, play an important role in the European banking sector. In particular, as a result of such mergers, several huge transnational banks were created, including Deutsche Bank with total assets of \$735,808 billion, BNP Paribas with total assets of \$692,713 billion, United Bank of Switzerland with total assets of \$687,316 billion and Hypo-Vereinsbank with total assets of \$541,032 billion.

In the context of regulating and supervising the EU banking system, the European system of central banks, including the European Central Bank and the EU member states, plays a leading role. The creation of a single supervisory body in the form of a European financial supervisory system is an important step towards further integration of EU member states and the creation of a European Banking Union.